

בייגה שוחט:
"היורש
בליכוד יהיה
ארנס"

לעומתם, יש חכים, התומכים בעמותות, המקבלות כספים יהודיים שלא כדיון. תוך חודש הצלחתי להודיע שאני לא מחלק כספים יהודיים, שהממשלה תראג לכך.

• ביצור פרעלת הוועדה?
אני מוכרח להודות, שכאשר הגעתי לוועדה, מצאתי ועדה פרועה. לא היו לה נוחלידיון, שאפשר לעמוד בהם. חברים חיפשו כותרות. זה לא היה מכובד. אני מתייחס היום לוועדה כאילו היא מועצת מנהלים של ג'נרלמוטורס. חברים חייבים להגיש הצעות בכתב. אסור להם לעשן. כל חבר מרבה חמש דקות. אני לא מוכן שיביאו 21 ספרים שלושה וחצי מטר גובה, תקציב

"אני חי כמו צועני"

קבוע. אני חי עם מוזודה. אני עוזב את הבית בערב בתחילת השבוע ונמצא בירושלים. ביום רביעי בלילה לן אצל חברים באפקה, ביום חמישי בתל-אביב ובבליה נוסע לערד, לסוף השבוע. מכחינה ריגשית, לעוזב את המועצה בערד, זה היה כמו להיפרד מילד. הרי התחלתי שם מלאיכלום. אני מכיר כל אבן. החיים שם היו קשים. שש שנים גרנו בצריף של 45 מ"ר וכעבור שש שנים בנינו בית ב"בנה ביתך" הראשון בארץ.

• בחייך טרף, העלייה שלך מטיאורית.
בכנסת 12 קיבלתי את יו"ר ועדת הכלכלה וחשבת לי שקיבלתי לי עיסוק מספיק יפה, כפוף לבעיית ההסתגלות שלי כאיש ביצוע בעולם של המון דיבורים והקיקה, שהוא זר לי. עד היום, אם אני צריך לדרוף אחרי שאלות והצעות לסדר-היום, יש זרויים ממני. אני יודע שעלי ללמוד מחר את הטכניקה של הכנסת, שבה יש חשיבות גדולה למלה המדוברת. פרלמנט זה מקום שבו מדברים הרבה ואני לא איש של דיבורים ולא איש של נאומים.

• אתה מסחר מהרובץ?
אין לי מוראיקהל. מתנועת-הנוער יש לי נסיון בכך. אני לא נואם מייודע-מה, אבל אני יודע לרבר אל אנשים. הבניה איתי היא שאני לא רואה את החשיבות הגדולה של לשאת נאום נמלץ ורגשני במליאה. חודשיים בלבד לאחר כינון הכנסת ה-12, כשאני בלי נסיון, זכיתי להיות יו"ר ועדת הכספים.

• מולך נאבקו החיכים שלמה הילל ופרופסור שמעון שיטרית.
פחדתי מהתפקיד ורציתי אותו, כי ידעתי שזה מהתפקידים הכי חשובים בכנסת. תפקיד עם אחריות, ולכן גם עם מורא. זה לא היה המגרש שלי, אבל ידעתי שאתאמץ ללמוד. שמעון שיטרית לא הגיב על תוצאות ההצבעה, הלל הגיב בכעס. הוא הרי היה קודם לכן יו"ר הכנסת. לפני ההכרעה פנו אלי אנשים וביקשו שלא אפגע בהלל ואסיר את מועמדותי. אמרתי להם: הלל הגיש את מועמדותו, אחרי שאני הגשתי. אם הוא היה פונה אלי לפני שהגשתי, אולי הייתי שוקל זאת ולא נגיש. אבל אני כבר שוחחתי עם אנשים, המועמדות שלי ברורה וידועה ולכן אני לא מוותר. הייתי רי כשוק מהלחצים שמופעלים על הוועדה הזו, שהיא מרכזית. נפלתי מיד בעבודה לשני נושאים קשים: הסכם הקיבוצים והכספים היהודיים, שלא סיימו לרוץ בהם בתקציב. בשבע ישיבות הצלחתי להביא את העניין לגמר. שיהיה ברור, כספים יהודיים אינם קשורים דווקא בדתיים. יש אגודות עותומניות גם בחילונים ולא יתכן שהכנסת תחלק כספים כדי לעקוף נג'צים. מרוב על שלושים מיליון דולר, שמהם שמונים אחוז עומדים בקריטריונים.

בכנסת אני משתכר 5800 ש"ח ברוטו (כ-3,900 ש"ח נטו) פלוס הוצאות טלפון, מלון וארוחת-בוקר. ויש לי פנסיה מעבודתי כראש מועצת ערד 1100 ש"ח.

• מה למהנדס ולענייני כלכלה וכספים? השובע לא גדול עליך?
אני עושה מאמץ גדול, לומד הרבה ושבע רצון. כראש העיר ערד הייתי מתעסק בתקציבים. היה חסר לי ידע בתחומי המיסוי. כל סוף-שבוע אני לוקח תיקים הביתה. לוי אשכול היה כלכלן? מרבית שרי האוצר, או ראשי ועדת הכספים, לא היו כלכלנים. יש לנו יעוץ כלכלי. שאלת אותי קודם על חברות ממשלתיות. יש היום סטיביה של מכירה ואני אומר, שלא צריך לרוץ ולמכור. אני לא מזלזל ברובוט מקסוול, שרוצה להשקיע 250 מיליון דולר, אבל הוא נכנס למערכת קיימות ולא השקעות חדשות. אני לא מאלו שמאמינים שעשרה מיליארדרים יצילו את מדינת-ישראל. הסיפור של "כור" מאוד עצוב. "כור" היא 12 אחוז מהתעשייה הישראלית. מאה אלף נפשות תלויות ב"כור". הבנקים צריכים להבין, שאם הם לא יעזרו ל"כור", כל ה-900 מיליון ילכו לאיבוד. אם "כור" תתמוטט, יקח שנים להקים בחוהר.

• מהם ההלכות שלך?
להיות שר, אבל לא אצה לי הדרך.
• מתוך הנחה שהבחירות הבאות יתקיימו במועדה, מה, לדעתך, תזדה המפה הפוליטית?
שמעון פרס יהיה ראש-המפלגה ולצידו יצחק רבין. נציג דור-הבניים, כמו גד יעקובי, משה שחל, מיטת גור, לא יגיע בשלב זה לראשות הממשלה ובעתיד אולי ידלגו מעליהם. הבעיה הקשה תהיה דווקא ליצחק שמיר. שרי-החשוקים מנהלים מלחמת-התשה נגדו. החושים הפוליטיים שלי אומרים, שאריק שרון לא יהיה ראש-הרשימה. בני בנין ודן מרדור לא יתנו לו. גם דוד לוי לא יעבור במרכז והיורש הוא משה ארנס. יצחק שמיר כראש-הממשלה איננו מנהיג מוביל. הוא מתאמץ לא לעשות גלים, לא להכריע, לשמור על סטאטוס-קו.

• יצחק שמיר מכיר אותך?
אין לי כל קשר איתו מלבד שלום. הוא מנמט להניע לכנסת.
• אתה מרבה לשבת במזנון הכנסת?
לא, ואומרים לי שזה לא טוב, כי שם יושבים העתונאים.

המדינה, ויעשו ריון מהיר בנוסח חותמת-גומי. זה היה בעבר. היום, למשל, היו לנו ריונים לקראת תקציב-המדינה. נגיד נבק ישראל ומכ"ל משרד-האוצר הופיעו לפנינו חודשים מראש והסבירו לנו את עקרונות-התקציב. אנחנו לא מתלטים במקום הממשלה, אך כאמור לא נהיה חותמת-גומי. הרעיון שלי הוא שאם יש 15 משרדי ממשלה, כל שנה נרון בתקציב של המישה מהם ותוך שלוש שנים נכסה את כל המשרדים.

אבי, בתו

בניגוד למנהיגים ישראלים מסויימים, הוא לא ראה את עצמו מרכז-העולם. כאשר רוד בן-גוריון הטיח בו עלבנות קשים וגזר את דמותו כראש-ממשלה, הייתי נשוא אקצת רחוקה באבא. אני טיפלתי באבא שלי עד שהוא נשא את מרים. היחסים של אבי עם דוד בן-גוריון הפכו לקשים לאחר "פרשת" עם פנחס בן-גוריון וראה בו מנהיג. הוא חשב שאין זה הגון, לשפוט את בן-גוריון בכעסו.

תמה על ילדותה: "אבא שלי היה תמיד עסוק בעסקי-ציבור. אף פעם אי-אפשר היה לצפות ממנו שיידע באיזו כיתה לומדת בתו. אפילו לחתונה שלי הוא כמעט לא הגיע. לילה לפני החתונה, הוא היה בקיבוץ חצרים, שם התנהג ויכוח נוקב את להוריו את הקיבוץ מהקרקע בגלל הארמה המלווה. אבא חזר בארבע לפנות-בוקר עם רפיקות-לב קשות. היה חשש להתקלב.

"גרנו בתל-אביב. תמיד גרה איתנו בחורה שבישלה וטיפלה. בלי להיות פמיניסטית, אמי המשיכה לשאת את שם נעוריה, אלישבע פקלן, לכן, בימי ילדותי נהנתי לומר ששמי פקלן-שקולני. הייתה תקופה, שהורי נסעו להוצי שנה לארצות-הברית, כל אחד בשליחות התנועה שלו, ועפרה אחותי נשלחה לקיבוץ.

תמה על מעמדה כבתו של...: "כל החיים שלי ניסיתי להגיע למעמד אישי ומקצועי נוכח עצמי, אם כי רי נעורתי בשם אשכול".

ת. מה שוחט, בתו של ראש-הממשלה המנוח, מספרת על אביה: "אבי היה גבר מוזר ונאה מאור. אומרים שמכל כנותי, אני הכי רומה לו. אשתו הראשונה, אמה של נועה, הייתה המורה שלו לעברית בארץ. היא הייתה מנוגרת ממנו בשנים רבות. אבי פגש את אמא, אלישבע פקלן, ברגינה. היא הייתה אשה יפה, מרשימה, נכונה, במועצה הפועלות. בין אבא הנשוי ואלישבע התפתח סיפור-אהבה סודי ויפה. כאותה תקופה לא התפרפרו. שניהם היו פורטיטים. הרומן ביניהם נמשך כמה שנים, עד שאבי התגרש מאשתו הראשונה ונשא את אמי.

"בעשר השנים האחרונות לחייה, אמי הלחה בטרטו. היא עברה כריתת-ישר וכעבור חמש שנים חדרו הגרורות לריאות. היום מדברים ביתר פתיחות על מחלות. כשאמי חלה, אבא שלי היה שר האוצר, הוא היה אדם שהצנע את רגשותיו. הפעם היחידה שבה ראיתי אותו בוכה הייתה בבית-החולים. אני באתי לבקר את אמא, ואבא יצא מחדרה. הוא ככה, אבל לא סיפר לנו, בנותיו, על מצבה של אמא. אנחנו הבנו. כאשר אבא התחתן עם מרים, שמחנו. לא רצינו שהוא יהיה בודד.

"היום אומרים שהוא היה מראשי-הממשלה הכרטיזים. בואי נגיד, שהוא לא היה מנהיג מושך-לבבות ולא בעל כריזמה, אבל היו לו הכושר והתבונה להביא דברים מהמישור המוקצע אל הנומליות. הייתה בו היכולת לאחד ולא לפלג. לא הייתה בו גאווה. הוא היה בעל חום אנושי והומור.